

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач ступеня доктора філософії Булатов Валерій Анатолійович, 1963 року народження, громадянин України, освіта вища: закінчив у 1992 р. Донецький комерційний інститут за спеціальністю «Машини та апарати харчових виробництв», аспірант заочної форми здобуття вищої освіти Київського національного університету технологій та дизайну, Міністерства освіти і науки України, м. Київ з 2021 року до цього часу, виконав акредитовану освітньо-наукову програму 022 Дизайн.

Разова спеціалізована вчена рада, утворена наказом Київського національного університету технологій та дизайну від «01» травня 2025 року № 122, у складі:

Голови разової

спеціалізованої вченої ради – Тетяни КРОТОВОЇ, доктора мистецтвознавства, професора, професора кафедри мистецтва та дизайну костюма Київського національного університету технологій та дизайну;

Рецензентів – Калини ПАШКЕВИЧ, доктора технічних наук, професора, декана факультету дизайну Київського національного університету технологій та дизайну;

– Данила КОСЕНКА, кандидата мистецтвознавства, доцента, завідувача кафедри дизайну інтер'єру і меблів Київського національного університету технологій та дизайну;

Офіційних опонентів – Оксани ФОМЕНКО, доктора архітектури, професора, завідувача кафедри інноваційних технологій у дизайні архітектурного середовища Харківського національного університету міського господарства імені О.М. Бекетова;

– Валерія САФРОНОВА, кандидата технічних наук, доцента, завідувача кафедри дизайну середовища Київської державної академії декоративно-прикладного мистецтва і дизайну імені Михайла Бойчука,

на засіданні «11» липня 2025 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 02 Культура і мистецтво Валерію БУЛАТОВУ на підставі публічного захисту дисертації «Інклюзивний дизайн: ергономічні аспекти та образно-проектні рішення» за спеціальністю 022 Дизайн.

Дисертацію виконано у Київському національному університеті технологій та дизайну, Міністерство освіти і науки України, м. Київ.

Науковий керівник Наталія ЧУПРИНА, доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри мистецтва та дизайну костюма Київського національного університету та дизайну.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису; основні результати дослідження, ступінь їх наукової новизни та значущості полягають у виявленні ергономічних аспектів при формуванні образно-проектних рішень продуктів та об'єктів предметно-просторового середовища у сфері інклюзивного дизайну для людей з інвалідністю. Основні положення, що визначають наукову новизну дисертаційної роботи полягають у наступному:

вперше:

– розроблено класифікацію етапів розвитку інклюзивного дизайну в хронологічних межах дослідження XX-XXI століть;

– здійснено узагальнення продуктів інклюзивного середовища, розроблено їх типологію за такими характеристиками: дизайн продуктів для покращення фізичної доступності, дизайн продуктів для покращення інформаційної доступності, дизайн засобів тактильних навігацій в інклюзивному середовищі;

– систематизовано інновації в розробці продуктів інклюзивного дизайну для людей з інвалідністю;

– охарактеризовано світові тенденції сучасного інклюзивного дизайну середовища;

– сформульовано перспективні естетичні напрями інклюзивного дизайну середовища в Україні та сучасних країнах світу;

удосконалено:

- типологію продуктів, що застосовуються в інклюзивному дизайні середовища;
- засоби трансформації дизайнерських підходів у сфері інклюзивного дизайну, як в українському, так і в глобальному контексті;

набули подальшого розвитку:

- дослідження, які сприяють розвитку засобів впливу інклюзивного дизайну на формування сучасного предметно-просторового середовища;
- аналіз ергономічних аспектів у формуванні образно-проектних рішень інклюзивного дизайну для людей з інвалідністю;
- аналіз розвитку нових естетичних рішень продуктів та об'єктів інклюзивного дизайну.

Здобувач має 28 наукових публікацій за темою дисертації, з них 7 статей у зарубіжних виданнях, які входять до наукометричних баз Scopus та Web of Science, 7 статей у фахових виданнях України категорії Б, 1 розділ в колективній монографії, 13 робіт апробаційного характеру:

1. Булатов В. Переваги забезпечення комфортного мікроклімату на робочому місці дизайнера для людей з особливими потребами. *Теорія та практика дизайну*. 2021. №23. С.79-87.
2. Булатов В.А. Дезінтеграція соціально-значних тематик в умовах війни в Україні на прикладі інклюзивного дизайну. *Актуальні питання гуманітарних наук*. Вип 53, Т. 1, 2022. С.268-276.
3. Чупріна Н. В., Булатов В.А. Принципи урахування ергономічних показників в інклюзивному дизайні середовища. *Art and Design*, 2023. №1 С.63-171.
4. Булатов В. Вплив аспектів загальної теорії формоутворення на досягнення доступності та рівності в інклюзивному дизайні. *Теорія та практика дизайну*. Київ, 2023. №27 С.133-141.
5. Полумисна О. О., Булатов В. А. Інтолерантність у заголовках медіа щодо людей з інвалідністю. *Теорія та практика дизайну*. 2024. 32. С.126- 133.

У дискусії взяли участь та висловили зауваження:

– Кротова Тетяна Федорівна, голова спеціалізованої вченої ради, доктор мистецтвознавства, професор, професор кафедри мистецтва та дизайну костюма Київського національного університету технологій та дизайну. Оцінка позитивна, без зауважень.

– Пашкевич Калина Лівіанівна, рецензент, доктор технічних наук, професор, декан факультету дизайну Київського національного університету технологій та дизайну. Оцінка позитивна.

– Косенко Данило Юрійович, рецензент, кандидат мистецтвознавства, доцент, завідувач кафедри дизайну інтер'єру і меблів Київського національного університету технологій та дизайну. Оцінка позитивна.

– Фоменко Оксана Олексіївна, опонент, доктор архітектури, професор, завідувач кафедри інноваційних технологій у дизайні архітектурного середовища Харківського національного університету міського господарства імені О.М. Бекетова. Оцінка позитивна, без зауважень.

– Сафронов Валерій Костянтинович, опонент, кандидат технічних наук, доцент, завідувач кафедри дизайну середовища Київської державної академії декоративно-прикладного мистецтва і дизайну імені Михайла Бойчука. Оцінка позитивна.

Результати відкритого голосування:

«За» – 5 членів ради,

«Проти» – немає.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує Булатову Валерію Анатолійовичу ступінь доктора філософії з галузі знань 02 Культура і мистецтво за спеціальністю 022 Дизайн.

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової спеціалізованої вченої ради

Тетяна КРотова